

Plumb

de George Bacovia

Tema și viziunea despre lume într-un text simbolist

Scrie un eseu de 2 - 3 pagini, în care să prezinți tema și viziunea despre lume, reflectate într-un text poetic studiat, din opera lui George Bacovia. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea trăsăturilor care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o **tipologie**, într-un **curent cultural/literar**, într-o **perioadă** sau într-o **orientare tematică**;
- prezentarea **temei**, reflectată în textul poetic ales, prin referire la **două imagini/ idei poetice**;
- sublinierea a **patru elemente** ale textului poetic, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a poetului (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență, simbol central, figuri semantice – tropii, elemente de prozodie etc.);
- exprimarea unei **opinii argumentate**, despre modul în care tema și viziunea despre lume sunt reflectate în textul poetic ales.

Cerința-reper	Dezvoltarea
I. Introducere Încadrarea într-o <ul style="list-style-type: none">• perioadă• curent cultural/literar• tipologie	<p>Poezia simbolistă Plumb deschide volumul cu același titlu, apărut în 1916, și reprezintă o emblemă a universului poetic bacovian și a simbolismului românesc autentic.</p> <p>Simbolismul este un curent literar apărut în Franța ca reacție împotriva parnasianismului, a romantismului retoric și a naturalismului, care marchează începutul poeziei moderne. Numele curentului a fost dat de poetul francez Jean Moréas, care, în 1886, a publicat un articol-program, intitulat <i>Le Symbolisme</i>.</p> <p>Pentru literatura română, el corespunde momentului de sincronizare cu literatura europeană. Simbolismul românesc se caracterizează – mai ales în ceea ce-l privește pe Bacovia – prin accentuarea dimensiunii psihologice (sensibilitatea textului bacovian este dusă până la starea de criză, de nevroză) și a dimensiunii estetice, prin rafinamentul discursului liric. Ambele dimensiuni sunt corelate retoricii tipice curentului, materializată în folosirea simbolului, a sugestiei și a muzicalității, idei vizibile în elegia Plumb.</p> <p>Poezia Plumb este una simbolistă, prezente fiind simbolurile („Plumbul ars e galben. Suflatul ars e galben” - G. Bacovia), muzicalitatea redată prin repetiția excesivă a termenului „plumb”(acesta repetându-se de 7 ori reprezentând nevroză, isterie) și ipostaza tragică a eului liric însingurat.</p> <p>Textul poetic Plumb este o <i>ars poetica</i> pentru că poetul își exprimă opinia cu privire la statutul său și al artei sale în lume, sugerată fiind condiția sa într-o lume meschină, superficială, incapabilă de a-l înțelege, astfel încât eul liric preferă solitudinea.</p>
II. Argumentarea Ipoteza de lucru Tema	<p>Tema poeziei o constituie condiția poetului într-o societate lipsită de aspirații și artificial, condiție determinată de două coordonate esențiale, iubirea și moartea.</p> <p>Nota tematică dominantă este thanatosul (moartea). Eul poetic, minat de ideea morții, se coboară în infern și rămâne prizonierul propriei sale proiecții. Însăși iubirea este ipostaziată prin metafora „amorului” cuprins de somnul morții, în zborul său spre abis „și-i atârnau aripile de plumb”. Elementul care generează și susține starea eului poetic este plumbul. Avem de-a face cu o metaforă – simbol care poate fi interpretată în mai multe sensuri. Astfel, plumbul, prin greutatea lui specifică, poate sugera apăsarea sufletească, angoasa; prin culoarea lui cenușiu închis poate sugera monotonia și plictisul existențial, maleabilitatea metalului poate sugera labilitatea psihică a ființei dezamăgite de realitate; chiar sonoritatea înăbușită, contrasă într-o silabă – a cărei singură vocală este “u”- lasă impresia de cădere grea, fără ecou sau de clausturare prin închiderea consonantică.</p> <p>La Bacovia, poezia încetează să reprezinte obiectele; ea este expresia unei percepții inverse, de la psihic spre obiect, a unei percepții torturate, deformate. Poezia se transformă astfel într-o stenogramă a imaginarului.</p> <p>Viziunea despre lume este una inovativă, deoarece este surprinsă opoziția dintre societatea meschină și artificială, pe de o parte, și condiția poetului ale cărui idealuri sunt frânte. Într-un vertij amețitor de cercuri concentrice, dispariția principiilor și idealurilor</p>

	<p>din societate, atrage după sine moartea erosului și, în final, moartea sinelui. Viziunea artistică este redată la nivelul textului prin folosirea procedeelor moderne specifice simbolismului: utilizarea simbolurilor, tehnica repetițiilor, cromatica, muzicalitatea și tehnica sugestiei.</p> <p>O caracteristică a simbolismului este utilizarea simbolurilor prin care poetul exprimă, prin intermediul corespondenței, stări afective interioare cu ajutorul obiectelor. Folosirea sugestiei, care reprezintă „visul” (St. Mallarmé) simbolizărilor de a evoca un obiect prin cuvinte aluzive.</p> <p>O altă caracteristică a simbolismului este corespondența, care presupune legătura între sunet, culoare și parfum, denumite în registrul simbolist: sinestezie.</p> <p>Muzicalitatea reprezintă calitatea textului poetic de a crea sonorități surprinzătoare, se realizează prin repetarea unor cuvinte cu valoare de leitmotiv, repetarea unor vocale sau consoane și prezența refrenului. Muzicalitatea este redată totodată de versuri inegale ce au un ritm interior. Înstrăinarea, împietrirea, izolarea, solitudinea, privirea în sine ca într-un străin, se circumscriu esteticii simboliste. Asemenea stări sufletești nelămurite, confuze, care constituie obiectul poeziei simboliste, sunt transmise pe calea sugestiei. Sugestia este folosită drept cale de exprimare a corespondențelor între planul exterior și cel interior, prin cultivarea senzațiilor diverse. Muzicalitatea interioară este dată de paralelismul sintactic, din repetiția obsedantă a unor cuvinte, a anumitor vocale și consoane sau a leitmotivului „stam singur” și puncte de suspensie, cu rol de pauză, care transmit senzația de împietrire, spaima de moarte și de vidul existențial.</p> <p>Două imagini/ idei poetice</p> <p>Realizată preponderent din imagini vizuale, poezia exploatează stările și emoțiile produse de elementele decorului funerar, care transmit o stare interioară: vidul suflesc, angoasa existenței. Astfel, între planul exterior (cavoul) și cel interior (sinele), se stabilesc o serie de corespondențe, prefigurate și prin structurarea poeziei în două catrene.</p> <p>Strofa I surprinde elemente ale cadrlui spațial închis, apăsător, sufocant, în care eul liric se simte clausturat: un „cavou”, simbolizând universul interior, și în care mediul înconjurător a căpătat greutatea apăsătoare a plumbului. Elementele decorului funerar sunt: „sicriele de plumb”, „vestmântul funerar”, „flori de plumb”, „coroanele de plumb”.</p> <p>Strofa a II-a debutează sub semnul tragicului existențial, generat de moartea afectivității: „Dormea întors amorul meu de plumb”. Cuvântul „întors” constituie misterul poeziei. Probabil este vorba de întoarcerea mortului cu fața spre apus. Eul liric își privește sentimentul ca un spectator. „Aripile de plumb” presupun un zbor în jos, căderea surdă și grea, moartea. Versul confirmă sensul general al liricii bacoviene: căderea, mișcarea de involuție a vieții, prăbușirea în stările primare ale materiei. Strigătul bacovian: „am început să-l strig ”, sugerează încercarea de salvare a sentimentului și disperarea eului liric, care nu se poate desprinde de încheștarea pământului.</p>
<p>Patru elemente ale textului poetic</p> <p>Titlul</p> <p>Incipitul</p> <p>Simbolul central</p>	<p>Titlul poeziei este simbolul „plumb”, care sugerează apăsarea, angoasa, greutatea sufocantă, cenușiul existențial, universul monoton, închiderea definitivă a spațiului existențial, fără soluții de ieșire.</p> <p>Versul „Dormeau adânc sicriele de plumb”, cu rol de incipit, cuprinde două simboluri obsedante ale liricii lui George Bacovia, „sicrie” și „plumb”, ce conduc la identificarea câmpului lexico - semantic al morții, ca și verbul la imperfect cu determinare adverbială „dormeau adânc” care actualizează motivul somnului. Versul aduce prima reluare a titlului „plumb”, cuvânt plasat la final de vers pentru a sugera închiderea, imposibilitatea evadării.</p> <p>Titlul poeziei constituie și simbolul central, dar un simbol plurivalent. Ocurențele cuvântului „plumb”, reluat de șase ori, în poziții simetrice, distribuite în cele două strofe, configurează atmosfera lirică. Semnificațiile cuvântului „plumb” se construiesc pe baza corespondențelor dintre planul subiectiv, uman și planul obiectiv, cosmic. Ca element sugerează moartea; prin greutate denotă apăsarea sufletească, sufocantă, prăbușirea interioară; culoarea gri poate reda tristețea, monotonia, mediul meschin; răceala - lipsa de viață, singurătatea.</p>

<p>Figuri de stil</p> <p>Elemente de prozodie</p>	<p>La nivel stilistic, se remarcă prezența simbolului central „plumb”, asociat metaforelor: „flori de plumb”, „coroanele de plumb”, „aripele de plumb”. Ambiguitatea poetică este produsă în strofa a doua, prin multiplele semnificații pe care le poate primi epitetul verbului din versul inițial: „Dormea întors amorul meu de plumb” și metafora din versul final „Și-i atârnau aripele de plumb” - metaforă a zborului în jos, sugestie a morții.</p> <p>În ceea ce privește prozodia, poezia Plumb este riguros construită, sugerând prezența morții, prin încheierea versurilor cu rimă îmbrățișată, măsură fixă de 10 silabe, iambul alternând cu amfibrahul. Elementele prozodice clasice, care produc muzicalitatea exterioară sunt valorificate pentru a conferi și o muzicalitate interioară, dată și de repetiții, paralelism și pauze.</p> <p>La nivel fonetic, cuvântul „plumb” cuprinde o vocală închisă de câte două consoane „grele”, ceea ce sugerează o închidere a spațiului. În restul poeziei predomină vocalele o, i, u dând sentimentul golului existențial, al absenței, al vidului lăuntric. Sonoritățile lugubre sunt obținute prin aglomerarea consoanelor dure: b, p, m, n, s, ș, t, ț.</p> <p>La nivel morfologic, se remarcă prezența verbelor, în marea lor majoritate statice. Timpul imperfect desemnează trecutul nedeterminat, permanența unei stări de angoasă: „dormeau”, „stam”, „era”, „scârțiau”, „dormea”, „atârnau”. Cele două verbe, la perfect compus - „am început”, respectiv, la conjunctiv - „să strig”, sugerează disperarea eului liric, atunci când conștientizează că întregul univers este cuprins de atmosfera sumbră a morții. Actul de „a striga” dobândește o valoare simbolică. Verbul „a fi”, impersonal, apare în două versuri simetrice sintactic, în construcții care sugerează trecerea de la planul obiectiv „era vânt”, la planul subiectiv, în a doua strofă, percepția lumii fiind realizată prin senzații, „era frig”. Versul al treilea din prima strofă se remarcă prin elipsa verbului „a fii” cu sens existențial: „Și flori de plumb, și funerar vestmânt”, conturând o imagine impresionistă statică. Adverbul „adânc” plasat lângă verbul „dormeau” sugerează somnul veșnic, moartea. Aproximarea dintre somn și moarte este clasică atât datorită nemișcării pe care ambele stări o presupun, cât și faptului că ambele constituie o rupere de lumea reală.</p> <p>La nivel sintactic, textul este alcătuit din propoziții principale, independente, coordonate prin juxtapunere sau copulativ. De asemenea, se remarcă topica inversă: „Dormeau adânc sicriile de plumb”; „Dormea întors amorul”. Textul poetic este realizat prin procedeul acumulării: prin repetarea conjuncției copulative „și” realizează suprapunerea de imagini pentru a reda aceeași stare.</p> <p>La nivel lexical, se remarcă prezența cuvintelor din câmpul semantic al morții: sicriu, cavou, funerar, coroană, mort. Repetarea obsesivă acelorași cuvinte, inclusiv în rimă, are ca efect monotonie, senzația de limitare.</p>
<p>III. Concluzia</p>	<p>În concluzie, viziunea despre lume exprimată în poezia Plumb este dominată de sentimente de tristețe, angoasă, dezgust, spleen, elemente specifice imaginarului poetic simbolist. Aceste stări ale eului liric bacovian sunt provocate de sentimentul descompunerii universului, dar și de apropierea sentimentului morții. Dar viziunea poetică nu se reduce la nivelul ideilor, ci cuprinde și procedeele prin care acestea sunt puse în valoare. Prin urmare, viziunea bacoviană despre lume reprezintă uniunea dintre temele simboliste și procedeele artistice simboliste.</p>